

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 17-05-2022

Mødedato Tirsdag d. 17. maj 2022 kl. 08:30

Mødested Salen/Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, indgang B

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
C-sag: Drøftelse af forslag til effektiviseringer til budget 2023.....	4
C-sag: Drøftelse af pilotprojekt med faste tværfaglige teams i udkørende grupper.....	10
C-sag: Hovedgreb i udviklingen af Fremtidens Vollsmose.....	18
C-sag: Opfølgning på drøftelse af frit valg på leverandører af mad for beboere på kommunens pleje	24
D-sag: Orientering om arbejdet med effektiviseringsindsatser i Natgruppen.....	27
D-Sag: Aktuelle sager.....	29

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.00.00-A00-27-21

Resume

Godkendelse af dagsorden til Ældre- og Handicapudvalgets møde den 17. maj 2022.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkendte dagsordenen.

Punkt 2: C-sag: Drøftelse af forslag til effektiviseringer til budget 2023

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om effektiviseringsstrategien og herunder forslag til effektiviseringer til budget 2023.

Effektiviseringsstrategien gør, at der hvert år er et effektiviseringskrav på 0,5 % af udvalgets budget på 2,5 mia. kr. Det betyder, at Ældre- og Handicapudvalget skal finde effektiviseringer svarende til ca. 12 mio. kr. årligt.

Med rammeudmeldingen besluttede Økonomiudvalget, at den ene halvdel af effektiviseringskravet fordeles således, at $\frac{3}{4}$ fordeles efter budgetstørrelser inden for servicerammen, og at $\frac{1}{4}$ findes via fælles tværgående tiltag. Den anden halvdel af effektiviseringskravet kan udvalgene selv disponere over og anvende til egne prioriteringer eller helt eller delvist undlade at foretage effektiviseringer.

Ovenstående betyder, at

- Udvalget skal lave effektiviseringer for 4,7 mio. kr., som udvalget ikke selv kan disponere over.
- Udvalget kan lave yderligere effektiviseringer for op til 5,9 mio. kr., som udvalget selv kan disponere over.
- De tværgående effektiviseringer vil indgå i enten en selvstændig udmøntningssag inden Budget 2023 vedtages eller blive indarbejdet i Økonomiudvalgets Budgetforslag 2023. Udvalgets andel forventes at svare til ca. 1,4 mio. kr.

I sagsfremstillingen er beskrevet forvaltningens forslag til effektiviseringer.

Ældrerådets og Handicaprådets høringssvar er vedlagt som bilag. Forvaltningsudvalget har ikke afgivet høringssvar.

Forvaltningen forventer, at udvalget får en sag til beslutning på udvalgmødet den 21. juni.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter forslag til effektiviseringer, som indfrier effektiviseringskravet til budget 2023.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen indeholder

- Beskrivelse af arbejdet med effektiviseringer.
- Forvaltningens forslag til effektiviseringer.
- Forvaltningens anbefaling til prioritering af midler udvalget selv kan disponere over.

Beskrivelse af arbejdet med effektiviseringer

Effektiviseringsstrategien for Odense Kommune blev vedtaget af byrådet med Budget 2020. Strategien skal frigøre et økonomisk råderum, som bl.a. skal bruges til politiske prioriteringer og investeringer.

Strategien betyder, at der hvert år er et effektiviseringskrav på 0,5 % af udvalgets budget på 2,5 mia. kr. Det svarer til, at Ældre- og Handicapforvaltningen skal finde effektiviseringer svarende til ca. 12 mio. kr. årligt.

Hvert år skal der derfor findes tiltag, og det er en fælles opgave at finde måder, som kan gøre hverdagens arbejdsopgaver mere effektive, alle de steder, det er muligt.

Ifølge strategien er det op til hvert enkelt udvalg og forvaltning at igangsætte processer mv., som kan realisere effektiviseringen. Strategien kommer med følgende tilgange, som kan anvendes:

- Optimering af arbejdsgange: Optimere rutiner og praksis i det daglige arbejde.
- Nytænkning/innovation: Udvikle nye måder at arbejde på.
- Velfærdsprioriteringer: Bringe de bedste velfærdsprioriteringer fra samarbejdet mellem KL og Regeringen i spil.
- Automatisering: Anvende digitalisering.
- Benchmarking med andre kommuner: Lære af andre kommuner i forhold til at øge produktiviteten.
- Skal/kan opgaver: Arbejde med produktivitet, nedprioriteringer og andre opgaveløsninger

Arbejdet med effektiviseringsstrategien i Ældre- og Handicapforvaltningen

Jo før man kommer i gang, jo nemmere har man ved at finde effektiviseringerne. Derfor har forvaltningen igangsat tre spor, hvorunder nogle indsatser først vil skabe effektiviseringer om nogle år. De tre spor har været midlertidigt indstillet til budget 2023 bl.a. grundet covid-19.

Et mål i processen er, at effektivisering skal tage udgangspunkt i behov eller udfordringer, der opleves af ledere og medarbejdere. Løsningerne skal gerne udvikles tæt på hverdagen, så de bliver en del af en ”hverdagskultur”, hvor konkrete bud på forandringer og dermed effektivisering drøftes løbende.

De tre spor er:

- Spor 1 - Effektiviseringskultur i driften: Her får ledere og medarbejdere til opgave at finde måder, som kan gøre hverdagens arbejdsopgaver mere effektive.
- Spor 2 - Idegenerering: Her arbejder ledere og medarbejdere med idégenerering med udgangspunkt i områder, som er identificeret gennem Indblik – Drift samt KL’s katalog ”Tre trin til råderum”.
- Spor 3 - Allerede vedtagne tiltag: Her arbejdes der med brugen af eksterne vikarer og hjælpemiddelområdet.

Forvaltningens forslag til effektiviseringer

Med dette afsnit beskriver forvaltningen forslag til, hvordan udvalget kan lave effektiviseringer svarende til 10,6 mio. kr. til budget 2023. Forvaltningsudvalget har også haft mulighed for at komme med input.

Effektiviseringsforslagene har, som nævnt, ikke fulgt den normale proces, men er i stedet fundet på administrativt plan.

I tabellen er der en oversigt over effektiviseringsforslag, som uddybes i de efterfølgende afsnit.

Effektiviseringsforslag	Effektivisering i 2023 og frem (mio. kr.)
1. Lige vilkår for driften af private og kommunale plejeboliger i den pågældende kommune	4,3
2. Ommærkning af de særlige pladser i psykiatrien	0,3
3. Effektiviseringsindsatser i natgruppen	1,5
4. Velfærdsteknologi, som understøtter rehabilitering	2,3
5. Effektiviseringskultur i driften	2,2
Samlet	10,6

1. Lige vilkår for driften af private og kommunale plejeboliger i den pågældende kommune

Primær effektiviseringstilgang: Optimering af arbejdsgange

Friplejeboligordningen blev etableret i 2007 for at styrke borgerens frie valg af bolig og for at give private leverandører mulighed for at konkurrere med de kommunale tilbud på plejeboligområdet. Det viste sig imidlertid, at der var nogle uhensigtsmæssigheder ved lovgivningen. Blandt andet, at friplejeboligerne blev afregnet efter nationale gennemsnitstakster.

Det viste sig også, at friplejeboligerne primært blev etableret i kommuner med et lavt udgiftsniveau. Det betød, at en række kommuner oplevede, at taksten for friplejeboliger var væsentlig højere end kommunens egne udgifter til tilsvarende boliger.

På baggrund af ovenstående blev der i 2015 lavet en ny lov, som betød, at der skulle være lige vilkår for at drive private friplejeboliger og kommunale plejeboliger.

Loven betyder, at kommunerne skal afregne friplejeboligleverandører efter takster, der er beregnet på baggrund af kommunens egne omkostninger til tilsvarende tilbud. Herved kommer afregningstaksten for friplejeboligen til at afspejle det lokale udgiftsniveau og den lokale udvikling i omkostninger. Det skaber mere ens vilkår for at drive friplejeboliger og kommunale plejeboliger.

Odense Friplejehjem Provstegaardshjemmet bliver afregnet efter de nationale gennemsnitstakster frem til udgangen af 2022, når den nuværende kontrakt udløber. Fra 2023 overgår de til den nye afregningsmodel og dermed en takst, som er beregnet på baggrund af Odense Kommunes egne omkostninger til plejehjem.

Ændringen betyder, at Odense Kommune fra 2023 får reduceret udgifter svarende til 4,3 mio. kr. årligt.

Forvaltningen anbefaler, at den reducerede udgift indgår i indfrielsen af effektiviseringskravet til budget 2023.

2. Ommærkning af de særlige pladser i psykiatrien

Primær effektiviseringstilgang: Optimering af arbejdsgange

De særlige pladser i psykiatrien blev oprettet i regionen i 2018 for at tage hånd om en mindre gruppe særligt udsatte personer med svære psykiske lidelser, udadreagerende og uforudsigelig adfærd mv., og som er svære at håndtere inden for rammerne af de eksisterende botilbud og psykiatriske afdelinger. Pladserne blev oprettet i kølvandet på en række tragiske hændelser på kommunale og regionale botilbud.

Den nuværende finansieringsmodel har en høj grad af kommunal medfinansiering. Og den kommunale finansiering af ubrugte pladser har givet økonomiske incitament, der på utilsigtet vis modvirker mulighederne for at realisere intentionen med de særlige pladser.

Pladserne bliver derfor fra 2023 ommærket. Det betyder, at Region Syddanmark overtager betalingen, hvilket frigør en udgift for Odense Kommune svarende til 0,3 mio. kr.

Forvaltningen anbefaler, at den frigjorte udgift indgår i indfrielsen af effektiviseringskravet til budget 2023.

3. Effektiviseringsindsatser i Natgruppen

Primære effektiviseringstilgange: Optimering af arbejdsgange og nytænkning/innovation

Natgruppen i Ældre- og Handicapforvaltningen har arbejdet med en række effektiviseringsindsatser (se punkt 6 for en beskrivelse af effektiviseringsindsatserne).

Effektiviseringsindsatserne betyder, at der kan frigøres

- 1,1 mio. kr. årligt fra Natgruppens budget til politisk prioritering til budget 2023 og frem.
- 0,4 mio. kr. årligt fra afregningen af private leverandører til politisk prioritering til budget 2023 og frem.

Forvaltningen anbefaler, at de frigjorte midler svarende til samlet 1,5 mio. kr. bidrager til indfrielsen af effektiviseringskravet til budget 2023.

4. Velfærdsteknologi, som understøtter rehabilitering

Primære effektiviseringsstilgange: Optimering af arbejdsgange og nytænkning/innovation

Ældre- og Handicapforvaltningen arbejder med velfærdsteknologi, fordi det bidrager til at understøtte borgerne i at kunne udfolde sig personligt og leve et selvstændigt, frit og værdigt liv i trygge rammer.

Velfærdsteknologien bidrager også til at skabe et forbedret arbejdsmiljø blandt medarbejdere, da velfærdsteknologi spiller en vigtig rolle i at gøre arbejdslivet mere skånsomt og attraktivt. Og endelig giver velfærdsteknologi en bedre udnyttelse af de økonomiske ressourcer.

Velfærdsteknologi - som eksempelvis skylletoiletter - har betydet, at forvaltningen har kunnet spare 2,3 mio. kr. årligt siden 2020. Frem til og med 2022 er besparelsen del af den politisk godkendte afdragsplan, som skal afvikle merforbruget fra 2019. Herefter er midlerne til politisk prioritering, som herefter kan indgå i indfrielsen af effektiviseringskravet.

Forvaltningen anbefaler, at de frigjorte midler indgår i indfrielsen af effektiviseringskravet til budget 2023.

5. Effektiviseringskultur i forvaltningen

Primære effektiviseringsstilgange: Optimering af arbejdsgange, nytænkning/innovation, velfærdsprioriteringer, automatisering og benchmarking med andre kommuner.

Tiltaget handler om, at der uddeles et effektiviseringskrav til driften, som bidrager til at effektivisere svarende til 2,2 mio. kr. inden for rammerne af effektiviseringsstrategien.

Udvalget har godkendt lignende effektiviseringsforslag siden budget 2020 og iværksatte dermed en effektiviseringskultur på de enkelte arbejdspladser. Forvaltningen samler årligt op på, hvordan de enkelte arbejdspladser arbejder med realiseringen af effektiviseringskravet, ligesom der vurderes på, om der er effektiviseringstiltag, som med fordel kan udvides til flere arbejdspladser. Som eksempel på et effektiviseringstiltag er der på arbejdspladserne i Forløb fysisk funktionsnedsættelse blevet udpeget jøbtøjsansvarlige. De sikrer optimering og struktur omkring arbejdsgangene for udlevering og aflevering af jøbtøj.

Forvaltningen anbefaler, at de frigjorte midler indgår i indfrielsen af effektiviseringskravet til budget 2023.

Forvaltningens anbefaling til prioritering af midler udvalget selv kan disponere over

Det specialiserede socialområde i Odense Kommune oplever - som landets øvrige kommuner - et stigende udgiftspres. Det mærkes på voksenhandicapområdet, hvor udgiftspreset både skyldes, at der er flere borgere, der har behov for en indsats, samt at levealderen er stigende.

Forvaltningen anbefaler, at de frigjorte midler - som udvalget selv kan disponere over - ses i sammenhæng med det forventede udgiftspres fremover.

Økonomi

Effektiviseringsstrategien betyder, at

- Udvalget skal lave effektiviseringer for 4,7 mio. kr., som udvalget ikke selv kan disponere over.
- Udvalget kan lave yderligere effektiviseringer for op til 5,9 mio. kr., som udvalget selv kan disponere over.
- De tværgående effektiviseringer vil indgå i enten en selvstændig udmøntningssag inden Budget 2023 vedtages, eller blive indarbejdet i Økonomiudvalgets Budgetforslag 2023.

I tabellen er der en oversigt over forvaltningens forslag til effektiviseringer til budget 2023.

Effektiviseringsforslag	Effektivisering i 2023 og frem (mio. kr.)
1. Lige vilkår for driften af private og kommunale plejeboliger i den pågældende kommune	4,3
2. Ommærkning af de særlige pladser i psykiatrien	0,3
3. Effektiviseringsindsatser i natgruppen	1,5
4. Velfærdsteknologi, som understøtter rehabilitering	2,3
5. Effektiviseringskultur i driften	2,2
Samlet	10,6

Bilag

Ældrerådets høringssvar

Handicaprådets høringssvar

Punkt 3: C-sag: Drøftelse af pilotprojekt med faste tværfaglige teams i udkørende grupper

87.00.00-A00-1-22

Resume

Denne sag handler om et forslag til pilotprojekt med faste tværfaglige teams i Ældre- og Handicapforvaltningens udkørende grupper. Udvalget behandlede også sagen på møde den 22. februar 2022.

Sagen følger op på aftalen om budget 2022, hvor det fremgår, at ”Ældre- og Handicapudvalget forpligtes på at undersøge, beskrive muligheder og gerne igangsætte pilotprojekt om at oprette faste selvstyrende teams med færre og kendte ansigter”.

Begrebet ”Faste selvstyrende teams” er inspireret af den hollandske hjemmeplejeorganisation Buurtzorg og er fokus for ændringer i ældreplejen i flere danske kommuner. Målsætningen er, at hjælpen i højere grad skal tage afsæt i den enkelte borgers ønsker og ressourcer. Og derudover at øge personkontinuiteten imellem borgere og medarbejdere for ad den vej at øge udbytte og tilfredshed hos borgere og medarbejdere.

Forvaltningen har i sagsfremstillingen udarbejdet forslag til pilotprojekt, som er inspireret af Buurtzorg og tilpasset Ældre- og Handicapforvaltningen i form af en Odensemodel. Pilotprojektet har allerede haft en bred involvering og er udviklet i tæt samarbejde med repræsentanter fra Forvaltningsudvalget og Ældrerådet samt medarbejdere og ledere. Forvaltningens anslår, at pilotprojektets forventede udgift vil svare til ca. 6,4 mio. kr. i projektperioden fra oktober 2022 til december 2023.

Ældrerådets og Handicaprådets høringssvar er vedlagt som bilag. Forvaltningsudvalget har ikke afgivet høringssvar.

Pilotprojektet forventes at komme til beslutning på møde den 21. juni.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter forslag til pilotprojekt med faste tværfaglige teams i hjemmeplejen.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

I sagsfremstillingen er beskrevet pilotprojektets formål, indhold og tidsplan.

Pilotprojektets formål

Med pilotprojektet afprøves der faste tværgående teams i udvalgte udkørende grupper. Formålet er, at den hjemmeboende borger skal opleve færre og kendte ansigter i sit hjem. De tværfaglige faste teams skal gøre hverdagen mere stabil, der

skal være kontinuitet og kvalitet, og borgerne skal opleve tryghed og værdighed. Endvidere kan indsatserne udføres på kortere tid, fordi medarbejderen kender borgeren. Og endelig kan kontinuiteten af medarbejdere i borgerens hjem medvirke til at forebygge yderligere sygdom, fordi medarbejderne kan følge med i de små ændringer og forværringer, der kan opstå i borgerens helbred.

Projektet vil give øget medbestemmelse på medarbejdernes egen hverdag og arbejdsopgaver, hvilket forventes at bidrage til øget medarbejdertilfredshed, øget trivsel og dermed mindre sygefravær.

Projektets mål er,

- At borgeren oplever øget tryghed og kontinuitet ved at der er færre forskellige medarbejdere i borgerens hjem.
- At medarbejderne i teamet oplever en højere social kapital gennem opbygningen af stærkere relationer.
- At der er mindre personaleomsætning i de faste teams sammenholdt med øvrige udkørende grupper.

Projektets indhold

I Ældre- og Handicapforvaltningen sættes borgernes mål og drømme i centrum. Derfor er vi organiseret efter borgernes behov. Når en borger har brug for hjælp fra Ældre- og Handicapforvaltningen, er det borgerens funktionsnedsættelse, der afgør, hvilke medarbejdere der kan rådgive, hjælpe og støtte. Det gælder uanset om det er sygdom, svækkelse eller et handicap, der er årsag til borgerens funktionsnedsættelse, og uanset, om denne er midlertidig eller vedvarende.

Ældre- og Handicapforvaltningen er inddelt i fem borgerforløb, hvilket gør, at forvaltningen kan møde hver enkelt borger på en særlig fokuseret måde. Borgerforløbene er bemandede med forskellige fagpersoner med en særlig viden om det konkrete forløb. Det skal sikre mere målrettede og koordinerede indsatser.

Der er udkørende grupper i tre af borgerforløbene. Det drejer sig om Forløb fysisk funktionsnedsættelse, Forløb vedvarende sygdomsudvikling og Forløb sindslidelse, hvor sidstnævnte giver indsatser til borgere med en medfødt hjerneskade, en erhvervet hjerneskade eller en sindslidelse.

Projektets deltagere

Projektet vil teste tværfaglige faste teams i:

- Næsbygruppen og Tagtækkergruppen (Forløb Fysisk Funktionsnedsættelse)
- Hunderupgruppen og Sankt Hans gruppen (Forløb Vedvarende Sygdomsudvikling)
- Lavsensgruppen (Forløb sindslidelse, medfødt- og erhvervet hjerneskade).
- Aftengruppe Nord kobles på Skt. Hans Gruppen.
- Aftengruppe Syd kobles på Tagtækkergruppen.

Geografiske områder

De faste teams skal hver især dække et afgrænset geografisk område. Der skal igangsættes individuelle processer i samarbejde med rehabiliteringsledere og planlæggere fra de inkluderede arbejdspladser.

Her skal det besluttes, hvilke områder og borgere, som det faste team skal dække. Området og mængden af borgere er afhængig af forløb, udkørende gruppe og de geografiske forskelle.

Sammenhæng for borgeren i "de vågne timer" - mellem dag- og aftenvagten

Projektet skal undersøge, hvordan der bedst muligt skabes sammenhæng mellem dag- og aftenvagten i de faste teams. I projektet vil dag- og aftenvagten blive samlet i et fast team i to af grupperne. Formålet med dette er at undersøge, om denne organisering kan have betydning for kontinuitet og effekten af rehabilitering. Ligeledes vil organiseringen af dag og aften i ét fast team medvirke til en større og mere sikker vidensdeling mellem de to vagtlag, fordi de indgår i ét og samme team.

Medarbejdere og ledere i både daggrupper og aftengrupper har givet udtryk for, at de ønsker at afprøve denne organisering, fordi de vurderer, at det kan få en positiv betydning for sammenhængen i borgernes rehabiliteringsforløb.

I Tagtækkergruppen og Skt. Hans Gruppen tilknyttes medarbejdere fra aften til det faste team. Det organiseres således, at ca. 3-4 faste medarbejdere fra aften tilknyttes de borgere, som modtager hjælp fra det faste team i dagvagten. Borgerne er placeret i samme geografiske nærområde, således at medarbejderne ikke skal køre længere distancer end ellers. Disse aftenvagter tilknyttes organisatorisk til teamets mødefora, herunder tværfaglige møder og andre møderækker.

Der skal arbejdes aktivt med at skabe en større samhørighed på tværs af borgerens dag og aften til gavn for borgerens oplevelse af kontinuitet, tryk og kvalitet.

Natgruppen inkluderes ikke formelt i pilotprojektet, grundet gruppens organisering. Det er muligt, at natgruppen vil blive inkluderet på et senere tidspunkt, afhængig af erfaringerne fra pilotprojektet. Hvis Natgruppen inkluderes, vil den skulle inkluderes på samme vilkår som aftengruppen.

Teamstørrelse

Der er fra andre kommuner ikke evidens for, hvilke teamstørrelser, der er de mest hensigtsmæssige. Derfor skal der i pilotprojektet afprøves forskellige typer af teamstørrelser. Det skal bidrage til at afklare, hvilken teamstørrelse, som er mest rentabel. Herunder også, om teamstørrelsen skal variere fra forløb til forløb.

I skemaet er der en oversigt over den anslåede teamstørrelse.

Forløb	Udkørende gruppe	Anslået teamstørrelse
Forløb Fysisk Funktionsnedsættelse	Næsbygruppen og Tagtækkergruppen	15-16 medarbejdere*
Forløb Vedvarende Sygdomsudvikling	Hunderupgruppen og Skt.	10-12

	Hans Gruppen	medarbejdere**
Forløb Sindslidelse/Medfødt Hjerneskode/Erhvervet Hjerneskode	Lavsengruppen	10-12 medarbejdere

* Antallet af medarbejdere i teamet er højere i Forløb fysisk funktionsnedsættelse, fordi der er et større borgerflow.

** I de teams, hvor aftengruppen er inkluderet, er der flere medarbejdere.

Kompetencefordeling

Teamet skal være tværfagligt sammensat. Det betyder, at det vil bestå både af social- og sundhedshjælpere/sygehjælpere, social- og sundhedsassistenter, fysio- og ergoterapeuter og sygeplejersker.

Fordelingen af faggrupperne vil være proportionelt med, hvordan medarbejderne ellers er repræsenteret på arbejdspladsen, og den opgaveløsning hos borgerne, der tilfalder hver enkelt faggruppe.

Hvert team vil derfor have tilknyttet ca. 1 fast terapeut og ca. 1-2 faste sygeplejersker. Der skal i hvert team være 1 ”springer”, som ikke er tilknyttet faste borgere. Denne medarbejder kan overtage i tilfælde af sygdom og lignende. Ved sygdom hos de mindre repræsenterede fagligheder, skal der være en sekundær fagperson, som kan træde til og blive tilknyttet teamet.

Ergo- og terapeutfagligheden skal sammen med rehabiliteringsleder etablere en fungerende opgavedeling i teamet. Dette er nødvendigt, da der ofte vil komme genoptræningsopgaver, der kræver en bestemt terapeutfaglighed.

Herudover skal forvaltningen vurdere, hvordan eventuelle faste afløsere skal tilknyttes teams.

Sammensætning

Sammensætningen af de faste teams skal foregå således, at det bliver op til den enkelte rehabiliteringsleder at sammensætte et team ud fra de givne rammer.

Teamet skal udover at være tværfagligt sammensat også have personlige kvalifikationer, som gør, at teamet kan fungere. Det vurderes, at teamet skal sammensættes, så det består af både medarbejdere, som trives med faste rammer og medarbejdere, der ofte deltager i udviklingstiltag.

Dette vil give den mest praksisnære og naturlige opsætning af teamet i pilotprojektet. På den måde kan projektet også undersøge mulige barrierer forud for en bredere implementering på et senere tidspunkt.

Borgervolumen

Den præcise borgervolumen defineres i fællesskab med de udkørende grupper, der er udvalgt til pilotprojektet. Der er i den forbindelse fokus på, at arbejdsbyrden tilpasses, således teamet har tid til planlægning samt at dække eventuelt sygefravær.

Forvaltningen vurderer, at hver af de mindre faste teams skal varetage indsatser hos ca. 40-60 borgere i dagvagten.

Kompetenceudviklingsforløb for ledere og medarbejdere

Kompetenceudviklingsforløb kan udarbejdes i samarbejde med UCL. Medarbejderne besidder i forvejen de faglige kompetencer, som kræves for at løse opgaverne. Derudover har medarbejdere og ledere, i vid udstrækning, kompetencer indenfor den motiverende samtale og relationel koordinering. Derfor er det primært kompetencer, der relaterer sig direkte til samarbejdet og opgaverne i de faste teams, som skal erhverves.

Lederens rolle og opgaver

Forvaltningen forventer, at rehabiliteringslederen får en rolle i forhold til at sammensætte det faste team og understøtte opstarten af dette. Derudover skal lederen kunne navigere i, at medarbejderne i en periode er organiseret forskelligt. Nogle er i et fast team, mens andre er organiseret som hidtil.

Forvaltningen forventer også, at lederne kommer til at skulle uddelegere opgaver til teamet i relation til planlægning, de enkelte borgersager og løsningen af de enkelte opgaver. Det er også forventningen, at lederne vil skulle få en mere coachende rolle i forhold til medarbejderne i teamet. På den måde vil lederen kunne fokusere mere på de administrative ledelsesmæssige opgaver.

Lederrollen vil blive beskrevet mere uddybende frem til pilotprojektets begyndelse.

Teamets roller og opgaver

Teamet er ansvarligt for:

- Den løbende planlægning og regulering af borgernes indsatser
- Vurdering af borgerens behov
- Planlægning af besøg
- Håndtering af trivsel i teamet
- Modtagelse- og oplæring af kollegaer

Forvaltningen vurderer, at teamet kommer til at skulle tilrettelægge besøg selvstændigt på baggrund af borgernes bevilligede indsatser. Herved vil teamet få en høj grad af selvstyring og selvledelse i forhold til den daglige drift.

Myndigheds rolle og ansvar

Det faste team får tilknyttet én rehabiliteringsrådgiver, som formelt bliver en del af teamet. Denne rehabiliteringsrådgiver skal levere det samme antal timer, som under normale omstændigheder sammenlignet med borgergrundlag og opgaver i teamet.

Der skal etableres lokale aftaler i forhold til jævnlig fysisk tilstedeværelse af myndighed i grupperne. Dette for at understøtte det tætte samarbejde mellem myndighed og drift og fremme opgaveløsning i det faste team. Forvaltningen forventer, at medarbejderne i det faste team herigennem får en tættere samarbejdsrelation med rehabiliteringsrådgiveren.

Forvaltningens deltagelse i eksterne fora

Forvaltningen deltager i 'Fremfærd', som er et partssamarbejde om udvikling af de kommunale kerneopgaver, ved at skabe effektive arbejdspladser, hvor opgaverne løses i et tæt samspil med borgerne, og hvor medarbejdere trives. Fremfærd Sundhed & Ældre arbejder med kerneopgaverne omkring ældre og sundhed – f.eks. på sundheds- og forebyggelsescentre, trænings- og rehabiliteringscentre, plejecentre og hjemmeplejen mv.

Som del af Fremfærd Sundhed og Ældre deltager forvaltningen i KL's udviklingsrum, hvor kommuner i det kommende års tid vil dele viden om, hvordan man udvikler en ny organisering af ældreplejen med fokus på mindre, selvstyrende teams. I udviklingsrummet får kommunerne mulighed for sammen at belyse og dele deres erfaringer med at skabe fremtidens ældrepleje samt arbejde med erfaringer fra udlandet og de foreløbige afprøvninger i Danmark.

Tidsplan for pilotprojektet

I skemaet er der en oversigt over pilotprojektet

Tidsplan	Beskrivelse
17. maj 2022	Pilotprojekt er til drøftelse i udvalget
21. juni 2022	Pilotprojekt er til beslutning i udvalget.
August-september 2022	Fastlæggelse af teamstørrelser, ruter og borgergrundlag. Tilpasning af systemer til understøttelse af det enkelte borgerteam. Kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere.
1. oktober 2022	Opstart af teams i pilotprojektet.
Juni 2023	Midtvejsevaluering af pilotprojektet.
December 2023	Implementering af faste teams er til beslutning i udvalget. Pilotprojekt afsluttes med udgangen af 2023.

Økonomi

Forvaltningen anslår, at pilotprojektets forventede udgift vil svare til ca. 6,4 mio. kr. i perioden oktober 2022 til december 2023. I tabellen nedenfor er udgiften fordelt på hhv. 2022 og 2023.

Tabel - Udgift til pilotprojekt

Økonomi (overslag)	2022	2023
Projektkonsulent	266.000	506.000
Frikøb af projektmedarbejdere	114.000	114.000
Rehabiliteringsrådgiver	142.000	620.000
IT- og dataunderstøttelse	108.000	482.000
Kompetenceudvikling	255.000	0
Ledercoaching	175.000	700.000
Frikøb af ledelsesressourcer	290.000	1.150.000
Opgaveoverdragelse til faste teams	396.000	989.000
Deltagelse i udviklingsrum vedr. faste teams hos KL for 8-10 medarbejdere og ledere	40.000	40.000
I alt	1.786.000	4.601.000

Forvaltningen foreslår, at udgiften til pilotprojektet i 2022 bliver finansieret af uforbrugte midler fra den del af aftalen om budget 2022, som vedrører 'Styrket faglig ledelse på plejehjem og i hjemmeplejen'. Årsagen til de uforbrugte midler er, at der p.t. pågår en proces med ansættelse af flere ledere, som har betydet en tidsforskydning af indsatsen, hvilket frigør midler til finansieringen af projektet.

I 2023 foreslår forvaltningen, at pilotprojektet finansieres af dels de uforbrugte midler fra den del af aftalen om budget 2022, som vedrører 'Styrket faglig ledelse på plejehjem og i hjemmeplejen' og som overføres til 2023, svarende til 2,5 mio. kr. Dels af de frigjorte midler fra effektiviseringsstrategien, som udvalget selv kan disponere over, svarende til 2,1 mio. kr.

Implementering af faste teams i alle udkørende grupper

Hvis udvalget på sigt beslutter at implementere faste teams i alle udkørende grupper, anslår forvaltningen, at det indledningsvis vil medføre en årlig merudgift svarende til ca. 11,4 mio. kr. og en engangsudgift til kompetenceudvikling svarende til ca. 3,4 mio. kr. (se tabel nedenfor).

Tabel - Årlig merudgift, hvis faste teams implementeres i alle udkørende grupper

Økonomi (overslag)

Rehabiliteringsrådgivere	1.100.000
Ledercoaching	700.000
Frikøb af ledelsesressourcer	2.320.000
Kompetenceudvikling	3.400.000
Opgaveoverdragelse faste teams	11.400.000
I alt	14.800.000

Forvaltningen forventer, at de faste teams fremadrettet vil have en positiv effekt i form af lavere sygefravær og bedre rekrutteringsmuligheder, som vil betyde et lavere vikarforbrug. Derudover forventes de faste teams at styrke det forebyggende arbejde, da medarbejderne vil få et styrket kendskab til borgerne grundet den øgede kontinuitet. På den baggrund forventer forvaltningen, at den årlig merudgift vil falde med tiden.

Bilag

Ældrerådets høringssvar

Handicaprådets høringssvar

Punkt 4: C-sag: Hovedgreb i udviklingen af Fremtidens Vollsmose

00.15.00-A00-20-19

Resume

Denne sag handler om en drøftelse af hovedgrebene i udviklingen af fremtidens Vollsmose. Vollsmose er i markant forandring som følge af de tre hovedgreb; fysiske forandringer, til- og fraflytning og udlejningskriterier samt flere i job og uddannelse. Herudover er verdens bedste robotskole og nye børnehuse under etablering.

For at understøtte en fortsat positiv udvikling i Vollsmose, og sikre at de politiske målsætninger indfries, har forvaltningerne med udgangspunkt i Den sidste Vollsmoseplan og Realiseringsplanen opstillet forslag til yderligere hovedgreb i omdannelsen af Vollsmose for budget 2023.

Hovedgrebene understøtter visionen om at skabe et blandet by- og boligområde, der er attraktivt og velfungerende for borgere og investorer, og som kan tiltrække og fastholde beboere. De tre oprindelige hovedgreb fastholdes (1-3), og der foreslås yderligere to til drøftelse (4-5).

Hovedgrebene i 2023 foreslås at være:

1. De fysiske forandringer i området
2. Til- og fraflytning og udlejningskriterier
3. Flere i job og uddannelse
4. Flere arbejdspladser og attraktioner i Vollsmose
5. Styrke civilsamfundet

Økonomiudvalget har drøftet hovedgreb i udviklingen af fremtidens Vollsmose den 21. april 2022. Efter tilretning af sagen på baggrund af kommentarer fra Økonomiudvalget, sendes sagen til drøftelse i fagudvalgene med henblik på fagudvalgenes input til de to hovedgreb.

Fagudvalgene opfordres også til at byde ind med indsatser, der vedrører delprogrammer i Realiseringsplanen, som ligger under de enkelte udvalg, hvis det vurderes at være vigtigt på nuværende tidspunkt af transformationen i Vollsmose. Forslag der medfører udgifter til drift forventes afholdt inden for egen ramme.

Efter møderne i fagudvalgene vil kommentarer herfra blive bragt mundtligt videre til Økonomiudvalget, når forslagene til hovedgreb i udviklingen af Fremtidens Vollsmose igen bliver forelagt til drøftelse i Økonomiudvalget den 25. maj 2025.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med Børne- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen, Klima- og Miljøforvaltningen og Sundhedsforvaltningen, at de respektive fagudvalg drøfter:

1. Mulige hovedgreb for udviklingen af Fremtidens Vollsmose i relation til budget 2023.
2. Behov for yderligere indsatser relateret til udvalgets andel af delprogrammerne i Realiseringsplanen i relation til budget 2023.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den politiske aftale "Den sidste Vollsmoseplan" fra 2018 beskriver de politiske ambitioner for, hvordan Vollsmose skal omdannes fra et udsat boligområde til en attraktiv, blandet bydel. En bydel, hvor befolkningssammensætningen og de sociale normer afspejler resten af Odense. Og hvor det i højere grad end i dag er muligt at bryde den negative sociale arv.

Vollsmose er i gang med en positiv forandring. Fra en fortid som ghettoområde til en fremtid som en blandet, bæredygtig bydel med fællesskaber, der fremmer et rigt og aktivt hverdagsliv. Kombinationen af fysiske forandringer, øget beskæftigelse og et socialt løft sikrer, at Vollsmose bliver en attraktiv og velfungerende bydel for nuværende og kommende beboere.

Den fysiske transformation er drivende for hele udviklingen af Vollsmose, og har stor betydning for at tiltrække investorer. Vollsmose er i markant forandring som følge af de tre hovedgreb; fysiske forandringer, til- og fraflytning og udlejningskriterier samt flere i job og uddannelse. Kommunen har iværksat en fremskudt beskæftigelsesindsats i Vollsmose, der skal nedbringe ledigheden. Herudover er verdens bedste robotskole og nye børnehuse under etablering.

I bilag 1 findes en oversigt over status på indikatorer i 2021, der viser fremgang på de fleste parametre. Parallelsamfundskriterierne viser, at andelen uden tilknytning til arbejdsmarkedet falder, gennemsnitsindkomsten stiger langsomt, mens andelen af dømte og andelen kun med grundskole falder. Som planlagt er der endnu ikke ændret i boligsammensætningen, men de fysiske forandringer er allerede tydelige med anlæg af bygaden, igangværende renoveringer og nedrivninger.

Forslag til drøftelse af to nye hovedgreb

For at understøtte en fortsat positiv udvikling i Vollsmose, og sikre at de politiske målsætninger indfries, har forvaltningerne med afsæt i Den sidste Vollsmoseplan og Realiseringsplanen opstillet forslag til yderligere hovedgreb i omdannelsen af Vollsmose for budget 2023. Målsætningerne for børn og unge om at være fagligt på niveau i 2025 med resten af Odense kan dog ikke forventes indfriet i 2025. Med yderligere tiltag kan målsætningerne indfries med forsinkelse.

Hovedgrebene understøtter visionen om at skabe et blandet by- og boligområde, der er attraktivt og velfungerende for borgere og investorer, og som kan tiltrække og fastholde beboere. De tre oprindelige hovedgreb fastholdes (1-3), og der foreslås yderligere to til drøftelse (4-5).

Hovedgrebene i 2023 foreslås at være:

1. De fysiske forandringer i området
2. Til- og fraflytning og udlejningskriterier
3. Flere i job og uddannelse
4. Flere arbejdspladser og attraktioner i Vollsmose
5. Styrke civilsamfundet

En nærmere beskrivelse af de foreslåede hovedgreb udfoldes længere nede.

Faser og målgrupper

Hovedgrebene indtænkes i forhold til faserne i realiseringsplanen.

Hovedgrebene skal bidrage til væsentlige fysiske forandringer i Vollsmose samt understøtte følgende centrale målgrupper:

Nuværende beboere

Beboerne i Vollsmose skal have de samme muligheder som i resten af Odense, og den negative sociale arv skal brydes. Vi løfter de nuværende beboere for at sikre, at de får lige muligheder. Det mindsker samtidig gabet til nye tilflyttere. Det gør vi ved målrettede indsatser indenfor beskæftigelse, tryghed, børn og unge, kultur og fritid, sundhed samt civilsamfundet. Den fysiske omdannelse bidrager med bedre rammer, grundlaget for stærke institutioner og giver øget tryghed for nuværende og kommende beboere, ligesom omdannelsen sikrer, at Vollsmose åbnes og integreres bedre med den omkringliggende by.

Fraflyttere

I takt med den fysiske transformation af Vollsmose sker en markant fraflytning. Her er der fokus på, at fraflytterne falder godt til i deres nye boligområde og lokalsamfund med hensyn til blandt andet arbejdsliv, skolegang og kultur- og fritidsliv. Igangværende beskæftigelsesindsatser følger borgeren til det nye boligområde. Kommunens normalsystem håndterer som udgangspunkt, hvis der opstår særlige udfordringer. Særligt sårbare borgere eller familier kan få hjælp af en boligsocial brobygger. Samtidig har vi med boligorganisationerne i udlejningsaftalen fokus på, at der ikke opstår nye udsatte boligområder andre steder i Odense.

Tilflyttere

Den fysiske transformation med nye ejer- og boligformer, mere service og erhverv, kommunale arbejdspladser samt stærkere institutioner skal tiltrække nye beboere. Der er fokus på at styrke Vollsmoses omdømme og skabe nye attraktioner, så nye beboere får øjnene op for bydelen. Der er fokus på at understøtte civilsamfundet og skabe rammer for nye fællesskaber, så der kommer et socialt mix mellem nuværende og kommende beboere. Tilflytning reguleres af udlejningskriterier for både almene og nye private lejeboliger.

Beskrivelse af de 3 nuværende hovedgreb

1. De fysiske forandringer i området

De fysiske forandringer er drivende for udviklingen af Vollsmose, og er allerede nu begyndt at tage form. De fysiske forandringer består blandt andet af ændret infrastruktur, herunder den nye bygade der blev indviet i 2020, nedrivning af 1.000 almene boliger og renovering af de øvrige boliger samt opbygning af Vollsmose i form af nye private boliger og institutioner. Forandringerne foretages i samarbejde mellem Odense Kommune, boligorganisationerne Civica og FAB samt private investorer. En del af samarbejdet er planlagt til at foregå i det fælles arealudviklingsselskab, som planlægges etableret i 2022, hvor Odense Kommune har afsat midler til at gøre arealer klar til det planlagte indskud i selskabet.

Hovedgrebet berører hovedsageligt nuværende beboere og tilflyttere, og er den primære løftestang i forhold til at skabe de fysiske rammer for den nye bydel.

2. Til- og fraflytning og udlejningskriterier

Området Vollsmose og Vollsmoses beboergruppe forandres markant via til- og fraflytning i omdannelsesperioden, hvor der både vil være et markant fald i antallet af nuværende beboere i Vollsmose og en relativt stor udskiftning i beboergruppen. Det sker som følge af, at der er færre boliger i en midlertidig periode samt at beboere, der overvejer at fraflytte Vollsmose, fremskynder disse planer som følge af gener af de kommende 10 års omdannelse.

Tilflytterne er underlagt lovbestemte kriterier og fleksible udlejningskriterier, hvilket betyder, at boligorganisationerne skal afvise eller give fortrin til ansøgere efter visse kriterier. Boligorganisationerne skal afvise ansøgere, der ikke i forvejen er bosat i afdelingen, hvis boligsøgende eller ægtefæller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp (lovbestemt i almenboligloven § 51 c). Endvidere er der aftalt fleksible udlejningskriterier i udlejningsaftalen, som betyder, at boligorganisationerne skal give fortrin til ansøgere og disses husstandsmedlemmer mellem 18 og 65 år, der er selvforsørgende eller under uddannelse, ansøgere og husstandsmedlemmer mellem 30 og 60 år med uddannelse over grundskoleniveau og ansøgere og husstandsmedlemmer over 15 år, som ikke er dømt for nærmere definerede lovovertrædelser.

De lovbestemte og de fleksible udlejningskriterier vil sikre, at Vollsmose over tid ikke længere vil være et udsat boligområde. Loven og aftalen med boligorganisationerne om de fleksible udlejningskriterier samt administrationen af disse er således et hovedgreb i omdannelsen af Vollsmose, der påvirker primært tilflyttere. Der forventes også fastsat fleksible udlejningskriterier for nyt privat udlejningsbyggeri.

3. Flere i job og uddannelse

Ledigheden er markant højere i Vollsmose end i det øvrige Odense. Det har store konsekvenser, både menneskeligt og økonomisk. Risikoen for, at den næste generation heller ikke får fodfæste på arbejdsmarkedet, er markant. Der er igangsat flere tiltag på beskæftigelsesområdet, og der ses allerede en positiv udvikling.

Målet er, at ledigheden i Vollsmose i 2028 skal matche det øvrige Odense. Denne ambition sætter rammen for den systematiske uddannelses- og beskæftigelsesindsats for beboere i Vollsmose, der står uden for arbejdsmarkedet. Ifølge kommunens egen opgørelse for 2021, var andelen af 18-64-årige på offentlig forsørgelse i Vollsmose 42,2 %. Til sammenligning var andelen for det øvrige Odense på 15,6 %. Samlet var der dermed 2,7 gange flere på offentlig forsørgelse i Vollsmose end i resten af Odense.

Hovedgrebet er således et opgør med en del af beboernes svage tilknytning til arbejdsmarkedet. Byrådet godkendte i 2019 et investeringsprojekt for henholdsvis jobparate og aktivitetsparate ledige. Det betyder, at alle ledige i Vollsmose modtager en beskæftigelsesindsats, der ligger over lovgivningens minimum. I budget 2022 er der afsat yderligere midler til projekt "Alle skal med i Vollsmose", der bygger ovenpå på det tidligere investeringsprojekt for aktivitetsparate.

Indsatserne henvender sig til alle beboere i Vollsmose, og følger med ved fraflytning fra bydelen. Det vurderes, at disse projekter medvirker betydeligt til at nedbringe ledigheden i Vollsmose.

Forslag til drøftelse af 2 nye hovedgreb

4. Flere arbejdspladser og attraktioner i Vollsmose

500 kommunale kontorarbejdspladser i Birkeparken og Egeparken er lejemål hos henholdsvis FAB og Civica, og de forsvinder som konsekvens af, at bygningerne nedrives.

Der er behov for et bydelshus / erhvervshus, der som minimum kan rumme 500 kommunale kontorarbejdspladser. Denne efterspørgsel kan med fordel suppleres med privat erhverv og udadvendte funktioner, som kan gøre det mere attraktivt at komme til Vollsmose og samtidig understøtte et hverdagsliv i bydelen. Ved at tænke anvendelsen af huset bredt kan det endvidere indeholde private virksomheder og andre funktioner, og kan fungere som en prototype på et multifunktionshus. Den brede anvendelse af huset vil spille ind i strategien for beboere og tilflyttere.

Bydelshuset / erhvervshuset kan suppleres med yderligere en attraktion placeret centralt i omdannelsesområdet. Dette kan være nu eller på et efterfølgende tidspunkt i omdannelsen af Vollsmose. Der kan arbejdes på at tiltrække en privat eller statslig institution, der kan være med til at skabe arbejdspladser eller en privat udadvendt funktion, som eksempelvis en højt profileret restaurant eller et hus med afsæt i det særegne for Vollsmose. Formålet er at skabe flere arbejdspladser i Vollsmose, tiltrække beboere og besøgende fra hele Odense samt at styrke hverdagslivet og fællesskaber i Vollsmose. Emnet kan med fordel medtages til drøftelser i relevante netværk, hvor mulighederne kan afdækkes.

Der kan også indtænkes aktiviteter eller udfoldelsesmuligheder i det store parkområde i Vollsmose, som kan anvendes til at bygge bro mellem Vollsmose og den øvrige by og måske udgøre et udflugtsmål i sig selv, der tiltrækker borgere fra hele Odense. Det foreslås afdækket, om allerede eksisterende events eller aktiviteter såsom motionsløb eller lignende kan tiltrækkes eller aktiveres til at benytte området/bydelen. En kommunikationsindsats vil i den forbindelse kunne skabe en positiv omtale af uudnyttede grønne arealer i Vollsmose.

Forslaget om dels et bydelshus / erhvervshus samt en attraktion henvender sig til strategien for alle tre centrale målgrupper. Beboere vil få glæde af mere byliv i bydelen, og samtidig vil ressourcestærke fraflyttere kunne fastholdes via aktiviteter og kulturliv. Det er også et væsentligt aktiv for tilflyttere, at der er mere hverdagsliv og aktivitet i bydelen.

Bydelshuset / erhvervshuset er nævnt i Den lovbestemte Udviklingsplan for Fremtidens Vollsmose og i budgetforliget i 2022. Der er i budgetprocessen for 2023 behov for en beslutning om midler til ekstra lejeudgifter til de 500 kommunale kontorarbejdspladser. Der arbejdes på at fastlægge et beløb.

Flere attraktioner i Vollsmose ses som private eller statslige investeringer. For at få skabt interesse kræver det i en indledende fase en indsats, hvor Odense Kommune arbejder for at få tiltrukket eksterne aktører. En indsats der som udgangspunkt kan indgå i det almindelige arbejde med tiltrækning og via deltagelse i relevante netværk på politisk eller administrativt niveau.

5. Styrke civilsamfundet

De overordnede strategiske beslutninger om forandringen af bydelen er truffet, Arealudviklingselskabet planlægges etableret i 2022, og de fysiske forandringer er begyndt at tage form. Arealudviklingselskabet vil på sigt arbejde med det sociale liv i bydelen, når der kommer ny bebyggelse og nye beboere, men allerede nu kan det være relevant at tage de indledende skridt for at få skabt grundlaget for bylivet i fremtidens Vollsmose. Samtidig er der stadig en stor andel beboere, der bor og skal leve deres liv i Vollsmose, mens hele omdannelsen står på i løbet af de næste 10 år. Også selv om der ses et fald i beboerantallet, som forventes at tiltage over de kommende år.

Der er på nuværende tidspunkt ingen samlet koordineret indsats for civilsamfundet i Vollsmose. Der ses derfor et behov for, at der udarbejdes en strategi for systematisk samspil med civilsamfundet og understøttelse af civilsamfundsaktiviteter.

Den ønskede effekt er at styrke Vollsmoses omdømme, at tiltrække tilflyttere samt at fastholde ressourcestærke beboere igennem omdannelsesprocessen. Strategien kan med fordel udarbejdes i samarbejde med Arealudviklingsselskabet for at sikre den langsigtede effekt.

Det eksisterende foreningsliv i Vollsmose i dag er båret af enkelte ildsjæle. Der bør bygges videre på det eksisterende foreningsliv, holde det ved lige og udvikle det under transformationen i samspil med aktører uden for området, da foreningslivet er sårbart med ildsjæle, der risikerer at flytte og lokaler, der forsvinder. Det er væsentligt at sikre et aktivt civilsamfund, da aktiviteter i civilsamfundet, iværksætterprojekter og events kan bidrage til at udvikle Vollsmoses byliv og sociale dimension samtidig med, at Fremtidens Vollsmose tager fysisk form over de kommende år.

På kort sigt foreslås at fokusere på at sikre fysiske rammer til foreninger og iværksættere og at gøre det nemt at anvende de eksisterende tilskudsmuligheder.

Tomme eller midlertidigt tomme lokaler bør indtænkes som platform for midlertidige aktiviteter, der kan være med til at understøtte bylivet, mens transformationen står på. Foreninger, iværksættere og kulturaktører fra hele Odense kan inviteres til at stå for aktiviteter, der understøtter udviklingen af Vollsmose, og de lokale ressourcer i Vollsmose bør også bringes i spil i forbindelse med aktiviteterne. Der arbejdes også på et Frivillighus for ældre i Plejecenter Øst, hvor der allerede er stor tilslutning fra foreninger, der står klar til at bruge lokalerne.

Adgangen til de eksisterende tilskudsmuligheder bør tydeliggøres og formidles bredt. Meningsfuld samskabelse mellem aktører i og udenfor området vil styrke brobygningen mellem Vollsmose og den øvrige by. Det vil medvirke til at dreje fortællingen om Vollsmose, så bydelen kan tiltrække nye beboere.

Forslaget henvender sig til både nuværende beboere i Vollsmose og tilflyttere, men også fraflyttere kan være vigtige for at fastholde et eksisterende engagement i bydelen. En styrkelse af civilsamfundet taler ind i strategierne for alle tre centrale målgrupper i Vollsmose.

Finansieringen af en styrkelse af civilsamfundet kan ske under det enkelte udvalg i den almindelige prioritering af tildeling af lokaler samt ved ansøgning om tilskud efter reglerne i § 18 og § 79 i serviceloven, da der primært er tale om udgifter til husleje og drift af de lokaler, der kommer i spil. Derudover vil der i det almindelige arbejde skulle prioriteres kommunikationsindsatser og et tværgående samarbejde mellem forvaltningerne, hvor fokus er at understøtte og aktivere bylivet i Vollsmose.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Status indikatorer programniveau 20220331

Punkt 5: C-sag: Opfølgning på drøftelse af frit valg på leverandører af mad for beboere på kommunens plejehjem og botilbud

00.01.00-A00-8-22

Resume

Denne sag handler om en opfølgende drøftelse af, om der skal være frit valg på leverandør af mad for beboerne på kommunens plejehjem. Ældre- og Handicapudvalget drøftede på møde den 22. februar 2022, om der skal arbejdes videre med modeller for indførelse af frit valg på leverandører af mad for beboere på byens kommunale plejehjem og bosteder.

Det gjorde udvalget på baggrund af en initiativretssag fra Byrådsgruppe C, hvor Ældre- og Handicapforvaltningen er blevet bedt om at undersøge muligheden for, at beboerne på de enkelte plejehjem og bosteder selv kan bestemme, hvilken madleverandør de ønsker. Det begrundes i, at det i dag kun er Byens Køkken, der leverer mad på byens kommunale plejehjem og bosteder. Kommunen er ikke forpligtet til at give borgerne frit valg på madleverandør på kommunens plejehjem. Det er noget, udvalget kan vælge at tilbyde. Forvaltningen har i samarbejde med Udbudskontoret fået kortlagt, om der findes private leverandører, der kan levere mad til kommunens plejehjem, og hvad de private leverandører i så fald kan levere.

Udvalget har ønsket, at sagen skulle belyses yderligere. Forvaltningen har indarbejdet det efterspurgte, og sagen drøftes påny på dagens møde.

Det er beskrevet i sagsfremstillingen, hvordan der har været afholdt markedsdialoger med de fire interesserede leverandører. På baggrund af dialogerne vurderer forvaltningen i samarbejde med Udbud og Kontraktstyring, at én privat leverandører vil kunne levere mad til byens kommunale plejehjem og botilbud, og at én anden privat leverandør muligvis vil kunne.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, om der skal være frit valg på leverandør af mad for beboerne på kommunens plejehjem og botilbud.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Markedsdialogen

Det er blevet undersøgt, om der findes private leverandører, som kan levere mad til kommunens plejehjem, samt hvad disse private leverandører eventuelt kan levere. Interesserede leverandører til opgaven har været inviteret til individuelle dialogmøder, som blev afholdt primo januar 2022.

Der blev afholdt dialogmøder med fire potentielle leverandører. Dialogmøderne med de fire leverandører tog afsæt i følgende dagsorden:

1. Velkomst
2. Præsentation af projektet i Odense Kommune
3. Præsentation af XX leverandør
4. Hvilken mad til plejecentre vil XX leverandør kunne tilbyde Odense Kommune?
5. Er XX leverandør bekendt med andre kommuner, der har konkurrenceudsat en lignende opgave?

De fire leverandører blev i løbet af mødet gjort bekendt med, at de som leverandør af mad til kommunens plejehjem og botilbud er forpligtet til at leve op til Sundhedsstyrelsens anbefaling for dansk institutionskost. Der kan læses mere om anbefalingen via følgende link: <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/anbefalinger-for-den-danske-institutionskost>.

På baggrund af markedsdialogerne er det Ældre- og Handicapforvaltningens vurdering i samarbejde med Udbud og Kontraktstyring, at én privat leverandør vil kunne levere mad til byens kommunale plejehjem og botilbud, og at én anden privat leverandør muligvis vil kunne. I forhold til de to øvrige leverandører er vurderingen, at det vil kræve for store investeringer og etablering af helt nye forretningsmodeller, hvis de skal kunne tilbyde mad til kommunens plejehjem og botilbud.

Når en borger flytter på plejehjem eller botilbud

Når en borger flytter ind på et kommunalt plejehjem eller botilbud, vælger langt de fleste borgere at sige ja til at få mad fra Byens Køkken. Der er fra tid til anden en borger, der af forskellige årsager ikke ønsker at få mad fra Byens Køkken. I de tilfælde står det borgeren frit for, hvor de vil få deres mad fra. De vælger ofte en lokal slagter eller deres pårørende kommer med tilberedt mad til dem.

De borgere der siger ja tak til Byens Køkken kan få indflydelse på, hvilken menu der bliver bestilt fra Byens Køkken hver uge. Der er 11 hovedretter og syv desserter at vælge imellem hver uge. Alle beboere på plejehjemmet får i udgangspunktet den samme menu, men der kan bestilles andre menuer til den enkelte, hvis de eksempelvis ikke bryder sig om det, som fællesskabet skal have at spise.

Det samme gør sig gældende for de borgere, der skal have specialkost. Det bestilles særskilt til dem. Det drejer sig eksempelvis om synkebesvær, beriget kost eller glutenfri mad.

Byens Køkken har to Mad- & Måltidsmentorer ansat, som fungerer som bindeled mellem Byens Køkken og plejehjemmene. Mad- & Måltidsmentorerne er ernæringsfaglige medarbejdere, der blandt andet hjælper plejepersonalet med at afklare div. spørgsmål vedrørende ernæring og få bestilt den rette mad til deres beboersammensætning.

Økonomi

Forvaltningen har beregnet, hvad det vil koste, hvis 20 % af borgerne på de kommunale plejehjem og botilbud vil vælge en privat leverandør af deres mad. Det er vigtigt at forstå ved denne beregning, at det er forvaltningens forsøg på at vise udvalget, hvad et frit leverandørvalg kan medføre af udgifter for kommunen. Det er et estimat baseret på et for nuværende bedste bud, da forvaltningen endnu ikke kender de endelige betingelser for et eventuelt frit leverandørvalg, og det skal derfor læses med det forbehold. De endelige beregninger er blandt andet afhængige af, hvor mange borgere, der vil vælge den private leverandør.

Hvis 20 % af borgerne vælger en privat leverandør, viser beregningerne, at det vil medføre udgifter for 1,5 mio. kr. Det begrundes i, at Byens Køkken er rentabel på grund af dens nuværende størrelse. Der skal tilføres penge til Byens Køkken, fordi de mister flere indtægter end udgifter.

Der er indlagt følgende forudsætninger i beregningen:

- Nedgang i leveringer på 20%
- Reduktion af lønudgifter med 10%
- Reduktion af udgifter til fødevarer, emballage og gas med 20%
- Fald i indtægter på 20%
- Overhead uændret

Hvis udvalget ønsker, at borgerne skal have frit leverandørvalg på madområdet, skal udvalget finde finansiering i forhold til, hvor mange borgere, der vælger den private leverandør. Udvalget vil blive præsenteret for mulige finansieringsforslag, såfremt man ønsker at gøre det frie valg muligt.

Punkt 6: D-sag: Orientering om arbejdet med effektiviseringsindsatser i Natgruppen

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om, at Natgruppen i Ældre- og Handicapforvaltningen, som har arbejdet med en række effektiviseringsindsatser. Natgruppen hjælper hjemmeboende borgere samt beboere på plejehjem, botilbud og Lysningen om natten.

Natgruppen har

- Oprettet et internt kommunalt vikarkorps i Natgruppen, som har reduceret udgifterne til private vikarfirmaer.
- Ændret organiseringen af natområdet.
- Flyttet medarbejderressourcer tættere på kerneopgaven.
- Styrket fagligheden og tværfagligheden om natten.
- Effektiviseret ift indkøb af møbler, depotvarer m.v.

Regnskabet for 2021 viser, at effektiviseringerne er begyndt at have en positiv økonomisk effekt. Der er dels sket en reduktion i udgifterne til private vikarfirmaer. Dels sket en reduktion i den leverede tid til pleje af hjemmeboende borgere, hvilket samtidig betyder en lavere afregning til de private leverandører, da afregningen – ifølge lovgivningen – skal afspejle de kommunale omkostninger ved at producere og levere en tilsvarende ydelse.

Effektiviseringerne har kunnet lade sig gøre som følge af den rehabiliterende tankegang og en øget brug af hjælpemidler i borgernes hjem. Derudover er arbejdet blevet struktureret på en måde der gør, at det er de samme medarbejdere, som kommer hos borgeren. Det gør det dels mere trygt for den ældre, når det et kendt ansigt, som kommer. Dels kan indsatserne udføres på kortere tid, fordi medarbejderen kender borgeren.

Effektiviseringerne betyder, at der kan frigøres

- 1,1 mio. kr. årligt fra Natgruppens budget til politisk prioritering til budget 2023 og frem.
- 0,4 mio. kr. årligt fra afregningen af private leverandører (Myndigheds budget) til politisk prioritering til budget 2023 og frem.
- Personale til andre opgaver på natområdet.

Natgruppen har et samlet budget på 78,7 mio. kr.

Frigjorte midler

Til budget 2023 skal der effektiviseres for 0,5 % af servicerammen. Effektiviseringen er en del af byrådets effektiviseringsstrategi, som handler om at få den samme/bedre service for færre midler. ÆHUs andel af effektiviseringskravet udgør ca. 12 mio. kr.

Forvaltningen anbefaler, at de frigjorte midler svarende til samlet 1,5 mio. kr. bidrager til at opfylde effektiviseringskravet til budget 2023 (se punkt 2, som handler om effektiviseringer til budget 2023).

Frigjort personale

På baggrund af en behovsafdækning har forvaltningen, som udgangspunkt, disponeret det frigjorte personale til de plejehjem, som kun har én natmedarbejder (Plejehjemmet Ærtebjergghaven, Plejehjemmet Ejlstrup og Plejehjemmet Hvenekilden). Dette dog under hensyntagen til, om behovet er større på andre plejehjem, botilbud eller udkørende grupper.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 7: D-Sag: Aktuelle sager

85.00.00-A00-27-21

Resume

- Orientering om kostsagen - Ankestyrelsens principafgørelse 11-19.

Beslutning

Orientering givet.